VIIKONVAIHDE

Oma kirjasto. Kunnat lakkauttavat pieniä kirjastoja, joten kyläläiset perustavat omia. Näin tehtiin vastikään Ryttylässä. Sivu 14

Naurua pimeään. Stand up -koomikko Mika Eirtovaara kiertää Suomea tuomassa iloa lokakuun loskakeleihin. Sivu 16

Ikivihreä Carola. Tunnetuimpia Carolan tulkitsemia kappaleita on Penkki, puu ja puistotie vuodelta 1971. Sivu 15

KARI SALONEN

Leea ja Klaus Klemola ovat käsikirjoittaneet Kansallisteatterin uutuusnäytelmän Maaseudun tulevaisuus, josta povataan syksyn teatteritapausta. Näytelmässä kudotaan koko ajan. Nimi on lainattu lehdeltä, mutta muuta yhteyttä niillä ei ole.

Nykypolitiikka on hirveän lyhytnäköistä: satojen vuosien aikana rakennettu sosiaalinen rakenne rikotaan muutamassa vuodessa.

Maaseudun tulevaisuus näyttää kahtia revenneen Suomen

Tulevaisuuden Suomi on kääntänyt selkänsä maaseudun asukkaille. Eläimillä on samat oikeudet kuin ihmisillä Kansallisteatterin uutuusnäytelmässä Maaseudun tulevaisuus.

Tuotantoeläinten pito ei kannata. Halvaantuneen lampaan vanhainkotipaikka maksaa jo moninkertaisesti enemmän kuin siitä keritty villa tuo rahaa.

Tältä näyttää syrjäisen Suomen arkitodellisuus **Leea** ja **Klaus Klemolan** kirjoittamassa uutuusnäytelmässä Maaseudun tulevaisuus. Se saa kantaesityksensä Kansallisteatterissa Helsingissä 26. marraskuuta.

”Näytelmä on puheenvuoro ihmisen ja eläimen suhteen pitkästä jatkumosta, ihmisen kaipuusta eläinten yhteyteen”, Leea sanoo.

”Siitä kaupunkilainenkin voi puhua, vaikka mitään maaseudun asiantuntijoita emme missään nimessä ole.”

Pintavireeltään luovan humoristinen näytelmä pyrkii neuvottelemaan ehtoja, joilla ihmisellä olisi jälleen lupa käyttää eläimiä hyödyksi, myös ruuaksi.

Ihminen rikkoi sopimuksen

Kansallisteatterin pääjohtaja **Mika Myllyaho** tilasi sisaruksilta kantaesityksen teatterin päänäyttämölle vuonna 2011.

Yksi keskeisiä teemoja esityksessä on ihmislajin yksinäisyys. Se syntyi, kun kristinusko nosti Jumalan yläpuolelle ja jätti eläimet ihmisen alapuolelle.

Näytelmä leikkii ajatuksella, ettei ihminen kesyttänyt eläintä. Ihmisen ja eläimen suhde lähti molemminpuolisesta hyödystä: ihminen tarjosi suojaa ja sai vastikkeeksi syötävää, lämmikettä sekä metsästys- ja paimenkumppanin.

Ihminen kuitenkin rikkoi sopimuksen nostamalla itsensä eläinten yläpuolelle.

Maaseutu edustaa näytelmässä paikkaa, jossa ihmiset ja eläimet tekevät yhdessä työtä.

”En usko ihmislajin selviävän ilman yhteyttä eläimiin”, Leea sanoo.

Leea ohjaa näytelmän ja Klaus näyttelee sen pääosan. Roolihahmona on tanssiorkesterin rumpalina työskennellyt Jari Kuorikoski, joka käy kuoleman porteilla ja hakee elämäänsä uutta sisältöä maaseudulta.

Mies ei ymmärrä maanviljelyksestä mitään mutta päätyy silti lampuriksi. Hän kunnioittaa eläimiä, koska ei tiedä niistä mitään.

Uuden ajan paimenen tehtäväksi jää solmia ihmisen ja eläimen välinen yhteistyösopimus uudelleen.

Painajainen ja utopia

Näytelmässä Suomi on jakautunut kahteen lääniin.

Pohjoisesta läänistä julkiset palvelut puuttuvat tyystin. Elämä on kuin villissä lännessä, virallista yhteiskuntaa edustaa enää vain yksi läänintaiteilija.

Arkielämässä palvelujen heikentyminen harmittaa, mutta näytelmässä se nähdään myös mahdollisuutena. Ihminen voi elää vapaasti paikassa, jossa kukaan ei välitä.

”Jos kävisi pahin mahdollinen eli valtio vetäytyisi kokonaan, niin ehkä siellä asuvat pääsisivät rauhaan.”

Maailmankuvaa Mongoliasta

Ihmisten ja eläinten molemminpuolista riippuvuutta Klemolat pääsivät aistimaan ennakkotutkimusmatkalla Mongoliassa.

”Lähdimme sinne vähän naureskellen kashmirlankojen perässä, mutta sieltähän löytyi kokonainen maailmankuva. Eläimiä paimennettiin maailmanalun maisemissa vapaasti ilman aitoja.”

Klaus, Iloiset veronmaksajat -yhdistyksen jäsen numero kuusi, sanoo maksavansa veroja mielellään, kunhan hän tietää, että niiden vastineeksi on vastuunsa kantava yhteiskunta.

”Nykypolitiikka on hirveän lyhytnäköistä: satojen vuosien aikana rakennettu sosiaalinen rakenne rikotaan muutamassa vuodessa, eikä millään muulla ole arvoa kuin rahalla.”

Jättinavetat arveluttavat

Suomalainen maaseutu on Klemoloille tuttu lapsuudesta. He viettivät lapsena kesiä isovanhempien luona Vetelissä, missä täti ja hänen miehensä pitivät isohkoa lypsykarjatilaa.

Lapset saivat tuntumaa arkipäivän töistä, kuten heinänteosta ja lehmien hausta laitumelta lypsylle. Sukulaistilan kiinteä suhde eläimiin jäi mieleen.

”Lehmät olivat tuotantoeläimiä ja silläilla suhtautuminen oli järkiperäistä. Niitä kohdeltiin kuitenkin yksilöinä.”

Klaus uskoo, että useimmat karjaa pitävät yrittävät tarjota parastaan eläimilleen. Tilakoon nopea kasvu ei tunnu kuitenkaan hyvältä.

”Hulluus voi huipentua johonkin tuhannen lehmän navettaan, mutta ihminen haluaa tehdä oikeasti työtä eläimen, ei vain massojen kanssa.”

Jatkuva kaipuu maalle

Leea ja Klaus ajattelevat joskus muuttoa maalle.

”Minulla, vaimollani ja lapsillani, meillä kaikilla on välillä kaipuu sellaiseen paikkaan, jossa voi elää ihan oikeaa elämää ja pitää eläimiä”, Klaus kertoo.

Elokuvajärjestäjän töiden takia hän tuntee jonkin verran myös nykymaataloutta. Tietonsa hän hankkii tilaamalla alan ammattilehtiä.

Myös Leea haaveilee, että voisi ”kaupungissa sijaitsevan omakotitalonsa pihalla pitää aasia ja ratsastaa sillä kauppaan Alepaan”. Työt nimittäin pitävät naisen pääkaupunkiseudulla.

Neuleita liukuhihnalta

Näytelmä on kolmas sisarusten yhdessä käsikirjoittama työ.

”Käytännössä tämä etenee niin, että puhumme tosi paljon. Mietimme esimerkiksi henkilöitä ja Leea kirjoittaa tekstiä koneella. Minä puolestani kudon koko ajan”, Klaus kertoo.

Neuleita syntyy lähes liukuhihnalta. Isoilla puikoilla kutova Klaus sai valmiiksi kahdeksan villapaitaa vain puolessatoista kuukaudessa.

Myös näytelmässä kudotaan lähes koko ajan. Klaus vain seisoo näyttämöllä ja kutoo, vaikka koko maailma meinaa hajota ympärillä.

”Se on tietyllä tavalla lähellä lauman toimintaa. Sitä voi tehdä porukassa mutta silti olla samalla yksin.”

MTK yksi sponsoreista

Maaseudun tulevaisuuden harjoitukset käynnistyivät syyskuussa. Näytelmästä povataan yhtä syksyn teatteritapauksista.

Mukana on useita maan eturivin näyttelijöitä, muun muassa **Jukka Puotila**, **Sari Puumalainen** ja ensimmäistä kertaa vuosiin Suomessa näyttelevä **Ville Haapasalo**.

”Meillä on koolla aivan mahtava porukka, jossa on ihmisiä monesta eri näyttelijätyön koulukunnasta. Erilajisuuden tunne tulee myös tätä kautta”, Leea luonnehtii.

MTK tuki rahallisesti näytelmän kirjoittamisen ennakkotutkimusmatkaa Mongoliaan.

”On todella miellyttävää ja molempia hyödyttävää, että yhteistyökumppani tulee näin sisällöstä käsin. Saamme siitä silloin muutakin kuin rahaa.”

TIINA TAIPALE

»Hulluus voi huipentua tuhannen lehmän navettaan, mutta ihminen haluaa tehdä oikeasti työtä eläimen, ei vain massojen kanssa.«

KLAUS KLEMOLA

»Näytelmä on puheenvuoro ihmisen ja eläimen suhteen pitkästä jatkumosta, ihmisen kaipuusta eläinten yhteyteen.«

LEEA KLEMOLA